

Руслан СТЕЦИК

В житті кожного християнина настає період, коли хочеться змін. Задля них доводиться приймати певні нестандартні рішення, які виводять із зачарованого кола проблем, незгод, страждань, гріховності. І першим таким кроком є паломництво до Отчого Дому. Коли запитано, чому люди ходять на прощу, відповідей почуємо безліч. Однак, якщо приглянутись, то можна знайти в них щось спільне, а саме – пошук зустрічі з Богом. В цьому сенсі запитаймо себе, чому ми ходимо на прощу і що під нею розуміємо? Чи відпустові місця, чудотворні ікони знаходяться хіба далеко від нас за десятки і сотні кілометрів, чи вони, можливо, поруч із нами?

Прощі відносяться до давньої традиції нашої Церкви. Ще з часів Київської Русі паломництво було невід'ємним елементом християнського життя. Люди пішки долали величезні відстані, не жаліючи ні сил, ні здоров'я, щоби зустрітися з Богом. Ця традиція по сьогодні прекрасно збережена. Ми маємо багато відпустових місць з чудотворними іконами, сакральними реліквіями, де Бог прославився по-особливому.

Найчастіше християнин іде на прощу, бо хоче пережити якийсь унікальний духовний досвід – особливо помолитися, посповідатися, запричащатися, – часом аж до сліз. Саме бажання не є поганим, бо духовне життя – це безнастанне оновлення і рух вперед, тобто обожнення. Однак існує небезпека, коли проща перетворюється на емоційну ейфорію, «духовний туризм» чи «заняття спортом».

Інколи християнин розуміє паломництво як магічний акт. Він чинить від себе надмірні

зусилля і за це очікує від Бога компенсації, мовляв, ось я пішов на прощу, вчинив подвиг, а ти, Боже, дай мені те, що я хочу. Це категорія християн, які ходять на прощі заради того, щоби оправдати своє лінєвство та байдужість. Церкву майже не відвідують, не моляться, не ведуть духовне життя, а на прощу йдуть, щоби таким чином «вїдкупитися» перед Богом.

Характерною особливїстю християн є бажання побачити якесь чудо: сльози Богородицї, миро на іконах, фїзичнї оздоровлення та їн. По-сутї, це непогано, але воно мало приносять користї, бо не перемїнює людину їз середини. Атракцїї, видовища затемнюють сенс чуда, яке полягає не в надприродних явищах, але в особистїй зустрїчї з Богом.

Їнколи, щоби знайти спїврозмовника, не потрїбно далеко шукати. Близнїм завжди є той, хто поруч. Часто ми їздимо десь далеко, аби побачити щось особливе, а воно виявляється бїля нас. Подїбне стається й на прощї. Коли ми пускаємося в дорогу, долаючи багато кїлометрїв, нам слїд пам'ятати, що Христос, якого ми шукаємо, - зовсїм поруч. Для цього потрїбне лише наше маленьке зусилля і бажання.

Таким мїсцем паломництва, де вїн нас безнастанно чекає, є наша парафїя. Кожного дня ми маємо можливїсть їти на прощу в рїдний храм, вимолюючи ласки, потрїбнї для нашого спасїння. Однак вона стала для нас така рїдна та звична, що не справляє вже особливого враження. Ми кожного тижня чи навїть дня долаємо одну і ту ж вїдстань до храму, зустрїчаючись з Христом і поєднуючись з Ним у Євхаристїї.

Звикання - небезпечна рїч, бо призводить до зачерствїння. Подїбно і ми, перебуваючи на своїй парафїї, ризикуємо стати нечутливими до Божої присутностї. Це спонукає нас їхати чи йти кудись далеко в якесь популярне вїдпустове мїсце, наївно вїруючи, що там бїльше шансїв зустрїти Христа, нїж у своєму храмі. Насправдї ж, це самообман, бо Господь, що в Уневї, Зарваницї, Єрусалимї, Люрдї чи Афонї, що рїдний парафїї, - той самий. Проблема тїльки в нас, що ми Його не бачимо. Натомїсть шукаємо Бога по вїдпустових мїсцях, забуваючи, що для Нього кожне мїсце може бути вїдпустовим.

Для практикуючого християнина, який живе духовним життям, немає особливої потреби їхати аж в Єрусалим чи Фатїму, щоби зустрїтися з Христом. Вїн його бачить кожного дня в себе у храмі, слухаючи Божественне Слово та приймаючи Євхаристїю. Також вїдпадає потреба шукати вїдомї чудотворнї ікони чи святї релїквїї, адже кожна ікона, в мїру нашої вїри, може стає чудотворною. Звичайно, що нїхто не применшує значення таких святих мїсць, як Унів, Зарваниця, Погонї, Єрусалим та їн., – добрий християнин з радїстю їх вїдвідує, однак не надає їм абсолютного значення. Вїн пам'ятає, що поруч з ним є таке святе мїсце, де паломництво має можливїсть здїйснювати не раз чи кїлька разїв на рїк,

але щоденно.

Пам'ятаймо, що наша головна й найперша проща починається від рідного дому, а закінчується парохією. Хоча вона й не потребує великого зусилля, проте являється складною для здійснення. Легше ходити пішки один раз в рік на прощу у якесь відпустове місце, ніж кожного дня до свого храму, молитись, сповідатись і причащатись. Легше шукати новизни через гострі емоційні відчуття, перебувати в постійній ейфорії, подорожуючи по всьому світу і бачачи сотні святих місць та чудотворних ікон. Важче зауважити новизну в нудній рутині, - одному і тому ж храмі, де той самий священик і ті самі «не чудотворні» ікони. Важко молитися, коли тебе не супроводжують ніякі емоції, не відчуваєш захоплення, гострих відчуттів. Однак радісно, коли через важкий аскетичний подвиг відчуваєш духовну тверезість, коли тебе ніщо не зворушує, тільки Дух, який взиває Авва, Отче! (пор. Гал. 4,6)

Руслан СТЕЦИК Стежина до рідного храму – дорога до Бога//СЛОВО № 2 (62) 2015